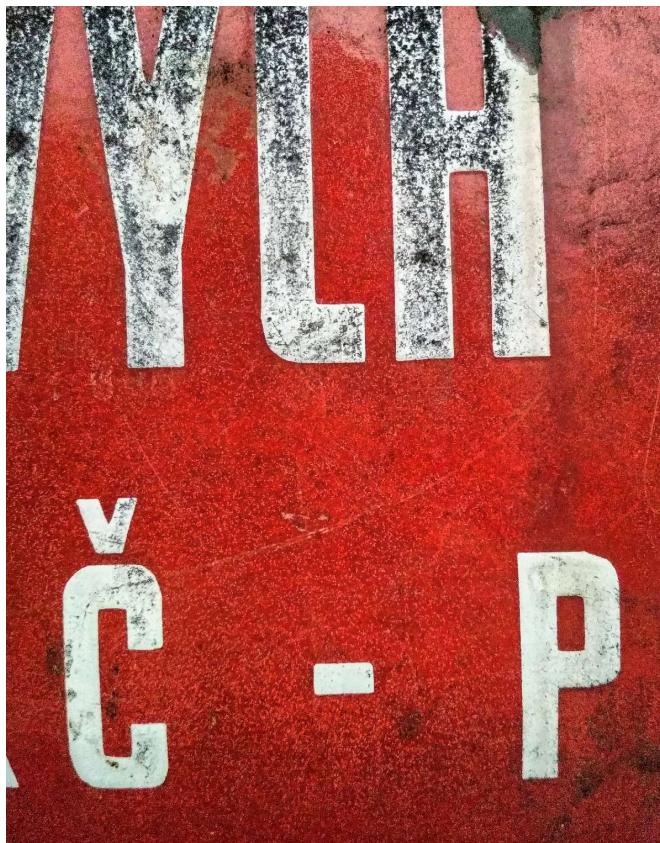

KABAR I. – 2. DYNAMIKA

4. Dynamika RPPK

(Př. 84–91)

21. dubna 2022

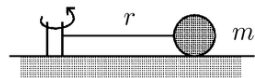

1 Zadání příkladův

Př. 1: KABAR-I-84

Úloha 84

Těleso o hmotnosti 1 kg, které je upevněno na vlákně o délce 1 m, se otáčí ve vodorovné rovině (obr. 46). Při které minimální frekvenci se vlákno přetrhne, jestliže jeho pevnost v tahu je 100 N?

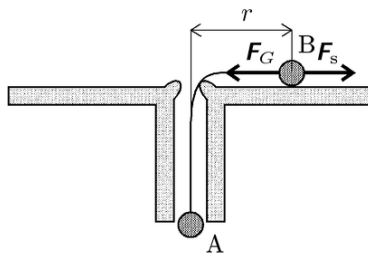
Obr. 46

Výsledek na straně 8

Př. 2: KABAR-I-85

Úloha 85

Dvě stejné kuličky A a B jsou upevněny na koncích nitě procházející svislou trubkou umístěnou v ose rotace (obr. 49). Kulička B se otáčí ve vodorovné rovině po kružnici o poloměru 20 cm. S jakou frekvencí se musí kulička B otáčet, aby se kulička A ani nezvedala, ani neklesala. Tíhové zrychlení je $10 \text{ m} \cdot \text{s}^{-2}$.

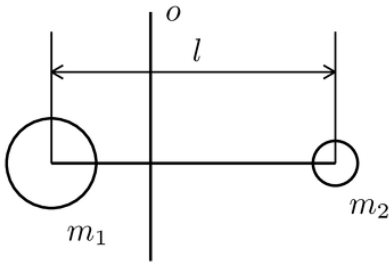
Obr. 49

Výsledek na straně 8

Řešení

Př. 3: KABAR-I-86**Úloha 86**

Dvě kuličky o hmotnostech 9 g a 3 g rotující ve vodorovné rovině stálou úhlovou rychlostí ω jsou připevněny nití o celkové délce 1 m k svislé ose rotace o (obr. 50a). Na obě kuličky působí při rotaci nit tahovými silami. Při jaké vzdálenosti kuliček od osy rotace budou velikosti obou tahových sil stejné? Tíhové síly působící na kuličky neuvažujte.

Obr. 50a

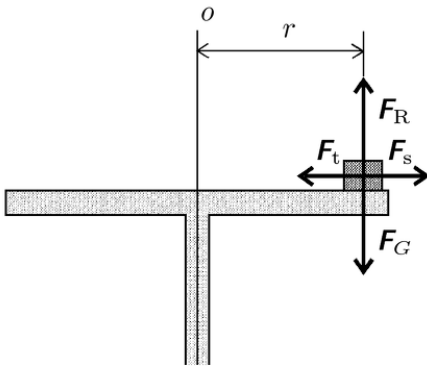
Výsledek na straně 8

Př. 4: KABAR-I-87

Úloha 87

Na vodorovném kotouči otáčivém kolem svislé osy leží ve vzdálenosti 10 cm od osy otáčení malá krychle (obr. 51). Vypočtete, při které minimální frekvenci krychle z kotouče sklouzne. Součinitel tření mezi krychlí a kotoučem je 0,2, tíhové zrychlení je $10 \text{ m} \cdot \text{s}^{-2}$.

Obr. 51

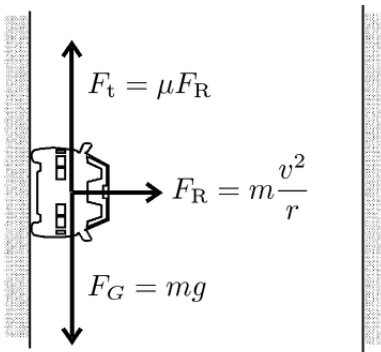
Výsledek na straně 9

Př. 5: KABAR-I-88

Úloha 88

Po vnitřní ploše dutého vertikálně umístěného válce o poloměru 10 m se pohybuje po horizontální kružnici automobil (obr. 52). Součinitel tření mezi pneumatikami a vnitřním povrchem válce ve směru kolmém ke směru jízdy je 0,2. Jak velkou stálou rychlostí se musí automobil pohybovat, aby nespadl? Tíhové zrychlení je $9,81 \text{ m} \cdot \text{s}^{-2}$.

Obr. 52

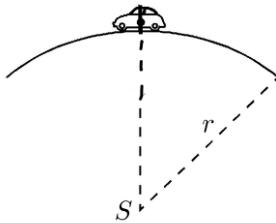
Výsledek na straně 9

Př. 6: KABAR-I-89

Úloha 89

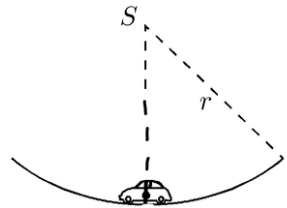
Automobil o hmotnosti 5 t se pohybuje po mostě stálou rychlostí $36 \text{ km} \cdot \text{h}^{-1}$. Určete sílu, kterou automobil působí na střed mostu, jestliže most je a) vypuklý, b) rovný, c) vydutý (obr. 53a, b, c). Poloměr křivosti vypuklého a vydutého mostu je 100 m, tíhové zrychlení $10 \text{ m} \cdot \text{s}^{-2}$. Tření neuvažujeme.

Obr. (a)

Obr. (b)

Obr. (c)

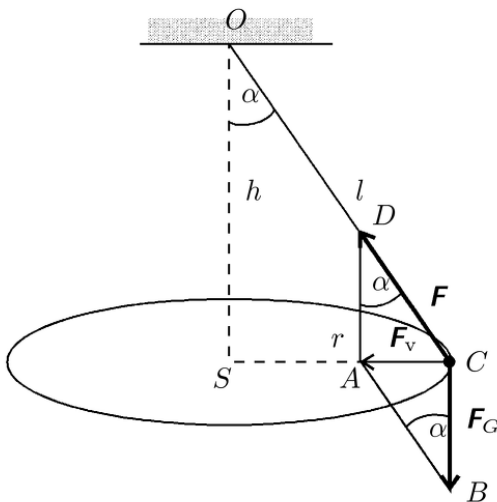
Výsledek na straně 10

Př. 7: KABAR-I-90

Úloha 90

Kulička zavěšená na niti opisuje ve vodorovné rovině kružnici (obr. 54). Délka nitě je 1 m a úhel, který nit svírá se svislým směrem, je 45° . Určete periodu T pohybu kuličky po kružnici. Tíhové zrychlení je $10 \text{ m} \cdot \text{s}^{-2}$.

Obr. 54

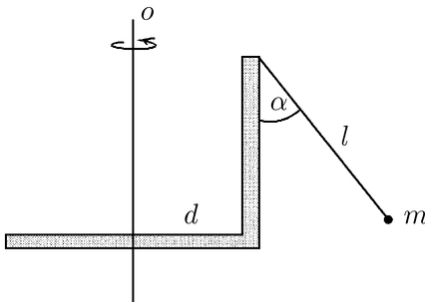
Výsledek na straně 10

Př. 8: KABAR-I-91

Úloha 91

Na okraji vodorovného kotouče otáčivého kolem svislé osy procházející středem kotouče je upevněn stojan, na němž je zavěšeno závaží na závěsu o délce $0,08\text{ m}$ (obr. 55). Vzdálenost stojanu od osy otáčení je $0,05\text{ m}$. S jakou frekvencí se kotouč otáčí, jestliže úhel, který svírá závěs závaží se svislým směrem, je 40° ? Tíhové zrychlení je $9,81\text{ m} \cdot \text{s}^{-2}$.

Obr. 55

Výsledek na straně 11

2 Výsledky

Výsledek PŘ. 1 na str. 1
KABAR-I-84

$$f_m = \frac{1}{2\pi} \sqrt{\frac{F_p}{mr}}$$

$$f_m \doteq 1,6 \text{ Hz}$$

Výsledek PŘ. 2 na str. 1
KABAR-I-85

$$f = \frac{1}{2\pi} \sqrt{\frac{g}{r}}$$

$$f \doteq 1,1 \text{ Hz}$$

Výsledek PŘ. 3 na str. 2
KABAR-I-86

$$l_1 = \frac{m_2}{m_1 + m_2} l$$

$$l_1 = 0,25 \text{ m}$$

$$l_2 = \frac{m_1}{m_1 + m_2} l$$

$$l_2 = 0,75 \text{ m}$$

Výsledek PŘ. 4 na str. 3

KABAR-I-87

$$f \geq \frac{1}{2\pi} \sqrt{\frac{\mu g}{r}}$$

$$f \geq 0,71 \text{ Hz}$$

Výsledek PŘ. 5 na str. 4

KABAR-I-88

$$v = \sqrt{\frac{gr}{\mu}}$$

$$v = 22,1 \text{ ms}^{-1}$$

Výsledek Př. 6 na str. 5

KABAR-I-89

---

a)

$$G = m \left(g - \frac{v^2}{r} \right)$$

$$G = 45 \text{ kN}$$

b)

$$G = mg$$

$$G = 50 \text{ kN}$$

c)

$$G = m \left(g + \frac{v^2}{r} \right)$$

$$G = 55 \text{ kN}$$

Výsledek Př. 7 na str. 6

KABAR-I-90

$$T = 2\pi \sqrt{\frac{l \cos \alpha}{g}}$$

$$T = 1,7 \text{ s}$$

Výsledek Příkladu 8 na str. 7

KABAR-I-91

$$f = \frac{1}{2\pi} \sqrt{\frac{g \operatorname{tg} \alpha}{d + l \sin \alpha}}$$

$$f \doteq 1,4 \text{ Hz}$$

3 Odkaz na sbírku

Oživlé příklady z KABARA I:

<https://www.geogebra.org/m/mzypchq6>